

smaat set, thi der ligger andre Værdier bag det kongelige Teater. Hvis det blev drevet, som det skal drives, som en Værner og Vogter for Sproget, som en vis Kulturhøjner herhjemme, kan man ikke sige, at det øvrige Land ikke har noget Udbytte af det. Men jeg kan godt forstaa, at der i vanskelige og pengeknappe Tider som dem, vi nu lever under, ude i Befolkningen vokser en vis Aversion op imod det stadige Under-skud, som skal betales, og at man efterhaanden nægter at lægge Ryg til og vil skyde det bort som en sig ganske uvedkommende Sag. Men det kunde dog maaske ordnes saaledes, at Staten foruden at give et begrænset Tilskud til det kongelige Teater, Nationalscenen, ogsaa kunde give et noget begrænset Tilskud til andre Scener, Hovedscener rundt om i Provinsen, f. Eks. en Scene i Odense, en i Aarhus og en i Sønderjylland.

Om man saa vil kunne beholde den Treenighed af de tre Kunstarter: Skuespil, Opera og Ballet, man har ved det kongelige Teater, er det maaske lidt vanskeligt at sige, men jeg vil dog haabe, at man til en vis Grad kan bevare den, ikke alene, som det ærede Medlem Hr. Rode pegede paa, fordi der bestaar en ganske nær Forbindelse mellem disse tre Kunstarter, idet de opdrager hinanden, naar de er i samme Hus, men ogsaa, fordi en ikke ringe Del af vor nationale Litteratur, af den Skuespilkunst, som fremføres paa Kongens Nytorv, er bygget paa Medvirkning af alle tre Kunstarter og kun faar sin fulde og gode Udførelse, naar man har alle tre Kunstarter at ty til.

At Teatret ikke vedblivende kan drives som nu, er jeg for mit Vedkommende ganske klar over, og jeg tror, at hvis Driften fortsættes paa den Maade, vil den ikke kunne holde ret længe, saa vil Forbindelsen mellem Teatret og Staten blive kappet af, idet der, hvis disse vanskelige Tider vedvarer, her i den høje Rigsdag vil samles et saa stort Flertal imod fortsat Statsdrift, at man pure nægter at give noget.

Naar jeg nu peger paa en Udvej, er det ikke, fordi jeg mener, at det er den mest ideelle, man kan tænke sig, men det er dog maaske en Udvej. Min Tanke er, at Staten giver et Tilskud til Teatret, et vist bestemt aarligt Tilskud, hvis Størrelse man kan diskutere, f. Eks. en 400 000—500 000 Kr. om Aaret, og samtidig siger til Teatret: for at give dette Tilskud vil vi have en vis Kontrol med det Repertoire, der spilles, saaledes at vi faar et nationalt Repertoire, og saaledes at de rige litterære Skatte, vi

har, bliver taget frem og spillet paa Teatret. Jeg kunde tænke mig, at Rigsdagen eller det høje Ministerium nedsatte et Udvalg af litterære Personer, som ved hver Sæsons Begyndelse havde at forhandle med Lederen af det kongelige Teater om, at der i den paagældende Sæson skulde være saa og saa mange Repriser af det klassiske Repertoire indenfor de forskellige Kunstarter, og hvis dette ikke overholdtes, maatte Staten stryge sit Tilskud.

Jeg mener ikke, at Spørgsmaalet skal løses paa den Maade — hvad der ogsaa er blevet gjort opmærksom paa af ærede foregaaende Talere i Dag —, at Teatret ledes væsentlig eller for en stor Del fra Undervisningsministeriets Side, saaledes at der bliver en Dobbeltledelse: Teatrets egen Ledelse, som sidder paa Kongens Nytorv, og Undervisningsministeriet, som man, hvis denne Ledelse ikke kan faa sin Villie frem, kan gaa til og fremføre sine Klager og maaske faa Sagen gennemført; thi det skaber ingen Autoritet, det skaber ingen Fasthed i Ledelsen. Og skal man ud over den Misère, der for Tiden raader paa det kongelige Teater, bør det sikkert være paa den Maade, at man faar den fulde Autoritet derovre, saaledes at Teatret i Virkeligheden i væsentlig Grad, med ganske faa Indblandinger fra Statens Side, som her repræsenteres af Ministeriet, kommer til at lede sig selv.

Jeg skulde dog tro, det var muligt for Staten at finde en eller anden dertil skikket Person, som vilde overtage en kontraktmæssig Ledelse af Teatret paa et vist Aaremaal, saaledes at denne Person enten selv eller gennem andre — thi der er dog endnu en ikke ringe Interesse for Teatret rundt omkring i private Kredse — skaffede en vis Garantikapital til Veje og derefter sagde: Jeg kan overtage Teatret med den og den Repertoiretvang for saa og saa lang Tid og med det og det Tilskud, som man kan blive enig om med Staten, og saaledes at Teatret kan holdes gaaende paa en værdig Maade i et vist Aaremaal. Den vedkommende Mand skulde da have Lov til at forsøge at føre Teatret igennem saaledes, at det gjordes til en selvstyrende Institution, og maaske der saa efterhaanden var Haab om et Overskud, hvorigennem Teatret kunde blive en selvejende Institution. Staten skulde altsaa træde i Forhold til denne Person, og der skulde skaffes en passende Kapital, f. Eks. en Garantiforening. Lederen skulde saa have en vis Myndighed overfor de øvrige ved Teatret ansatte Personer, idet han repræsenterede et personligt eller et andet privat Indskud, som ikke var Statens, og som han